

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА АРХЕОЛОГІЇ, ЕТНОЛОГІЇ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЇ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету історії та
міжнародних відносин
/Віталій АНДРЕЙКО/

«30» червня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КУЛЬТУРА ВІДРОДЖЕННЯ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	034 Культурологія
Освітня програма	Культурологія
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Культура Відродження» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 034 Культурологія, освітньої програми «Культурологія».

Розробник: Керецман Н. П., к.і.н., доцент кафедри археології, етнології та культурології ФІМВ

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри археології, етнології та культурології

протокол № 11 від «9» червня 2023 р.

Завідувач кафедри Надія КЕРЕЦМАН

Схвалено науково-методичною комісією факультету історії та міжнародних відносин

протокол № 8 від «30» червня 2023 р.

Голова науково-методичної комісії Світлана МИШКО

© Керецман Н. П., 2023 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2023 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	3	3
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 8 аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	5	5
	Лекції:	
	40	12
	Практичні (семінарські):	
	20	6
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	60	102

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «**Культура Відродження**» ренесансної культури в Італії та в країнах Західної та Центральної Європи. Оволодіння студентами знань про неповторну своєрідність епохи, що зберегла риси спадковості з традиціями Середньовічного періоду, але представляла собою вже інший по характеру тип культури, обумовлений історичним процесом переходу до модерної доби.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність здатність розв'язувати складні задачі та проблеми в галузі історії культури епохи Відродження в процесі навчання.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК – 1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК – 3 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК – 4 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК – 6 Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК – 9 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

ФК – 1 Здатність презентувати результати професійної діяльності в усній та письмовій формі, надавати відповідну аргументацію.

ФК – 2 Здатність визначати ступінь цінності та унікальності об'єктів культури у українському та міжнародному контекстах

ФК – 3 Здатність критично аналізувати культурні явища та процеси з використанням загальнонаукових та спеціальних наукових методів;

ФК – 4 Здатність розуміти та інтерпретувати джерела культури (писемні, речові, візуальні) з урахуванням різних контекстів (історичного, соціального, антропологічного, політичного, релігійного, екологічного тощо).

ФК – 9 Здатність оцінювати матеріальну та духовну цінність об'єкта культурної спадщини різних історичних періодів та географічних ареалів.

ФК – 10 Здатність популяризувати знання про культуру та поширювати інформацію культурологічного змісту використовуючи сучасні інформаційні, комунікативні засоби та візуальні технології

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Культура Відродження**» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

Шифр НД за ОП: ОК 19. Культура середньовічної Європи

ОК 21. Культура середньовічного Сходу

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Культурологія**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Мати навички критичного мислення, викладати у зрозумілий спосіб власні думки, здійснювати їх аргументацію.	ПРН-1
Аналізувати, коментувати, узагальнювати, наукові та аналітичні тексти культурологічного характеру	ПРН-2

Знати та розуміти теоретичні підходи до визначення культури, її проявів та форм існування.	ПРН-4
Збирати, упорядковувати та аналізувати інформацію щодо культурних явищ, подій та історико-культурних процесів	ПРН-5
Розуміти чинники культурної динаміки, принципи періодизації культурних процесів, їх специфічні риси та характеристики.	ПРН-7
Інтерпретувати культурні джерела (речові, друковані, візуальні, художні) з використанням спеціальної літератури та визначених методик, аргументовано викладати умовиводи щодо їх змісту.	ПРН-8

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Культура Відродження»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Вміти висловлювати свої думки, аргументовано їх обґрунтовувати	ПРН-1
Аналізувати, коментувати, узагальнювати, наукові та аналітичні тексти культурологічного характеру з КВ	ПРН-2
Знати та розуміти теоретичні підходи до визначення культури відродження, її проявів та форм існування.	ПРН-4
Збирати, упорядковувати та аналізувати інформацію щодо культурних явищ, подій та історико-культурних процесів	ПРН-5
Знати історичні умови генези, розвитку середньовічного мистецтва, принципи його періодизації, регіональні особливості.	ПРН-7
Вміти інтерпретувати письмові, художньо-образотворчі (візуальні, речові) джерела з середньовічного мистецтва з використанням спеціальної літератури та аргументовано викладати умовиводи щодо їх змісту.	ПРН-8

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: реферати, есе, колоквіуми, іспит

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: виступи на семінарських заняттях, підготовка есе та презентацій, тестування. Контроль самостійної роботи здійснюється шляхом перевірки виконаних завдань на практичних заняттях, консультаціях. Форма модульного контролю: письмова контрольна робота. Модульний контроль складається з поточного контролю та модульного контрольного оцінювання.

Форма підсумкового семестрового контролю: усний іспит.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	50	100
12	12	12	14		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна робота	Сума
T5	T6	T7	T8	50	100
12	12	12	14		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	5	25	5	25
Презентація	1	10	1	10
Реферат	1	5	1	5
Есе	1	10	1	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Виконання модульної контрольної роботи передбачає письмові відповіді на питання, тестові завдання трьох рівнів складності. За кожен правильну відповідь на теоретичні завдання 12 б., на тестові завдання: першого рівня – 1 балів, другого рівня – 3 балів, третього рівня – 5 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Кількість балів	Оцінка за національною шкалою (іспит)	Критерії знань
A	90-100	відмінно	Студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення навчальних першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.
B	82-89		Студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та
C	74-81		

		добре	рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, вільно володіє державною мовою; але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного завдання.
D	64-73	задовільно	Студент в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у студента невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю.
E	60-63		
FХ	35-59	незадовільно	Студент не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.
F	0-34		

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Тема 1. Предмет і завдання курсу.

Характеристика понять. Джерела та історіографія проблеми. Дискусійні моменти в оцінці Відродження (модернізація, готизація). Нова культуральна історія у вивченні Відродження. Типологічні особливості культури Відродження. Періодизація культури епохи Відродження. Особливості ренесансної культури. Новаторство. Неоднорідність.

Тема 2. Світ Ренесансу

Історичні умови формування культури Відродження. Підвищення ролі Заходу. Великі географічні відкриття. Відкриття світу і руйнування легенд. Нові тенденції економічного розвитку Західної Європи. Технічний прогрес. Книгодрукування. Ранній капіталізм. Політична еволюція: абсолютизація політичної влади. Ідеологічні зміни. Формування націй. Нові тенденції у розвитку міжнародних відносин. Кінець імперського месіанізму. Нова людина. Ментальні зміни. Повсякдення.

Тема 3. Культура Відродження в Італії XIV - XV ст.

Протовідродження. Флоренція як осередок Відродження. Економічне зростання. Пополанство. Дух суперництва. Гвельфи і гібелліни. Данте Аліг'єрі (1265-1321).

Зародження ренесансної культури XIV ст. (Треченто). Зародження гуманізму. Сутність. Напрямки. Ранній гуманізм. Фр. Петрарка (1304-1374). Дж. Боккаччо (1313-1375). Колуччо

Салютаті (1331-1406). Комуна і сеньйорія. Чорна смерть. Авін'йон.

Культура Відродження в XV ст. (Кватроченто). Основні риси та етапи розвитку. Торжество studia humanitatis. Нова система освіти (гуманістичні школи Вітторіо да Фельтре, Гуаріно да Верона). Педагогічна думка. Гуманістична етика. Громадянський гуманізм. Леонардо Бруні Аретіно (1374-1444). Маттео Пальмієрі (1406-1475). Алеманно Рінуччіні (1426-1499). Флоренція Медічі. Епікурейський гуманізм. Етична концепція Лоренцо Валли (1407-1457). Вчення про гармонію Леона Баттіста Альберті (1404-1472). Нове розуміння благородства людини. Культ розуму і знань. Платонівська академія у Флоренції. Марсіліо Фічіно (1433-1499). Вчення про достоїнство людини. Дж. Піко делла Мірандолла (1463-1494). Мистецтво Раннього Відродження. Архітектура. Образотворче мистецтво Раннього Відродження. Художній стиль ренесансного реалізму. Скульптура. Школи живопису: флорентійська; умбрійська; північно італійська; венеціанська.

Тема 4. Осінь Відродження в Італії XVI ст.

Італія в Італійських війнах. Високе Відродження. Ренесансна естетика. Меценатство як соціально-культурне явище в Італії. Внутрішні протиріччя розвитку ренесансної культури. Два напрямки ренесансної культури: народно-попולанська та аристократична. Кризові явища. Феномен титанізму. Мистецтво політики. Нікколо Макіавеллі (1469-1527). Франческо Гвіччардіні (1483-1540). Література. Якопо Саннадзоро (1455-1530). Лодовіко Ариосто (1474-1533). Бальдассаре Кастільоне (1478-1539). Пьєтро Бембо (1470-1547). Петраркізм. Пародійний жанр. Бурлеск. Зародження публіцистики. Пьєтро Аретіно (1492-1556). «Любовна філософія». Ренесансна філософія Пьєтро Помпонаці (1462-1525). Пізнє Відродження в Італії. Нові явища в культурі. Полеміка про мову. Література Пізнього Відродження. Автобіографічний жанр. Суспільно-політична думка Пізнього Відродження. Соціальна утопія. Натурфілософія («філософія природи») та природознавство. Пантеїзм. Театр Чінквіченто. Придворний театр. Жанр пастораль. Вплив естетики маньєризму. «Комедія масок» (дель арте). Музичне життя Італії XVI ст. Народження опери. Архітектура. Браманте. Андреа Палладіо. Мистецтво Високого Відродження. Леонардо да Вінчі. Мікеланджело Буонарроті. Рафаель. Маньєризм.

Модуль № 2

Тема 5. Особливості культури Північного Відродження.

Особливості ренесансної культури в надальпійській Європі. Вплив Реформація і контрреформації. Відродження як реформа церкви. Особливості гуманістичної думки Північного Відродження. Гуманізм і Реформація. Вплив книгодрукування. Реформація і освіта. Контрреформація і освіта. Культурні зрушення в дворянському середовищі. Королівський двір як центр мистецтва і меценатства. Королівський двір як явище культури.

Тема 6. Регіональна специфіка ренесансної культури надальпійської Європи

Культура Англії в кінці XV–на початку XVII ст. Період становлення ренесансної культури (кінець XV – перша половина XVI ст.). Двір перших Тюдорів та нові тенденції в культурі. Новації в системі освіти. «Великі тури» на континент. Оксфордський гурток гуманістів. Специфіка англійського гуманізму. Англійська Реформація і культура. «Золота епоха» Єлизавети (1559-1603). «Час англічан». Англійська література. Англійський театр.

Драматургія. Крістофер Марло (1564-1593). Уїлліам Шекспір (1564-1616). Бен Джонсон (1573-1637). Протистояння пуританського і ренесансного світогляду. Формування культури «благочестивих». Нові духовні пошуки на межі століть. Від етичної проблематики до природничих і соціально-політичних пошуків. Френсіс Бекон (1561-1626).

Культура Франції в кінці XV - на початку XVII ст. Специфіка французького Ренесансу. Періодизація. Нова система освіти. Королівський двір як явище культури. Формування національної мови. Ренесанс в літературі. Створення національної поетичної школи. Розвиток політичної думки. Народження історії. Трагізм і велич Пізнього Відродження у Франції. Мішель де Монтень (1533-1592). Архітектура. Образотворче мистецтво.

Тема 7. Культурна трансформація в умовах Реформації та контрреформації

Культура Німеччини в кінці XV – XVI ст. Становлення гуманізму в Німеччині та його особливості. Еразм Роттердамський (1469-1536) і німецький гуманізм. Релігійно-філософські погляди німецьких гуманістів. Гуманізм і Реформація. Філіп Меланхтон (1497-1560). Книгодрукування. Зміни в освіті. Культурні зрушення в дворянському середовищі. «Полювання на відьом». Поезія. Образотворче мистецтво. Музика. Школа поліфонізму.

Культура Швейцарії в кінці XV – XVI ст. Особливості культури Швейцарії. Етапи розвитку. Базель як центр гуманізму і книгодрукування. Впливи Італії. Еразміанці. Від гуманізму до Реформації. Розвиток природничих наук. Реформація і культура. Драматургія та історіографія в умовах Реформації. Культура і Контрреформація. Діяльність капучинів та єзуїтів. Карло Барромео. Людвіг Пфіффер. Коллегіум Гельветікум і Швейцарія. Мистецтво Швейцарії. Декоративно-прикладне мистецтво Швейцарії.

Культура Нідерландів в кінці XV – XVI ст. Взаємодія національних традицій та різноманітних зарубіжних культурних впливів. Становлення і розвиток гуманізму. Література Нідерландів. Поезія редерейкерів (благочестива, любовна, потішна). Музика. Нідерландська школа поліфонії. Музика в побуті. Своєрідність розвитку образотворчого мистецтва. Вершина і криза нідерландського Відродження. Пітер Брейгель Старший (1525-1569).

Культура країн Піренейського півострова в кінці XV – на початку XVII ст. Особлива роль монархії та церкви. Література про заморські плавання. Розвиток національних мов. Сприйняття гуманізму. Іспанське еразміанство. Злет іспанського театру. Лопе де Вега (1562-1635). Піренейська література. Мігель Сервантес (1547-1616). Ренесансні впливи у мистецтві. Святкова культура в житті піренейського суспільства.

Тема 8. Ренесансна культура в країнах Північної та Центрально-Східної Європи в XVI – на початку XVII ст.

Культура країн Північної Європи. Регіональні особливості скандинавського ренесансу. Періодизація ренесансної культури Півночі. Ренесансна інтелігенція. Політичне протистояння та історіографія. Література. Початки новошведської та новодатської мов. Неолатинська поезія. «Народні книги». Приватна переписка як літературний жанр. Театр. Шкільна драма. Поширення книг, книгодрукування, бібліотеки. Освіта: школи, університети. Природничі та прикладні науки. Архітектура та інженерно-будівельна справа. Ренесансні впливи. Декоративне мистецтво: гобелени, різьба по дереву.

Ренесансна традиція в культурі народів Центрально-Східної Європи. Культура Чехії в XV-на початку XVII ст. Особливості чеського гуманізму. Подебратська епоха. «Владиславська готика». Кодифікація чеської мови. Товариство чеських братів. Культура двору Рудольфа II. Особливості чеського ренесансу. Особливості польського Ренесансу. Політична, історична та наукова думка. Література та мистецтво. Культура Угорщини в епоху Відродження. Культура королівського двору у XV ст. Витоки гуманізму в Угорщині. Ренесанс при дворі Матяша. Нові фактори культури Угорщини після Мохача. Політична думка. Придворна культура. Освіта. Видавнича справа. Угорська мова в культурному просторі. Культура Далмації та Хорватії. Культура Словенії. Культура Словаччини.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
5-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Предмет і завдання курсу	8	2				6
Тема 2. Світ Ренесансу	14	4	2			8
Тема 3. Культура Відродження в Італії XIV - XV ст.	18	6	4			8
Тема 4. Осінь Відродження в Італії XVI ст.	18	6	4			8
		18	10			
Модульна контрольна робота	2	2				
Разом за модуль	60	20	10			30
Модуль 2						
Тема 5. Особливості культури Північного Відродження.	8	2				6
Тема 6. Регіональна специфіка ренесансної культури надальпійської Європи	20	6	6			8
Тема 7. Культурна трансформація в умовах Реформації та контрреформації	16	6	2			8
Тема 8. Ренесансна культура в країнах Північної та Центрально-Східної Європи в XVI – на початку XVII ст.	14	4	2			8
Модульна контрольна робота	2	2				
Разом за модуль	60	20	12			30
Разом за семестр	120	40	20			60

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
5-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Предмет і завдання курсу	14	2				12
Тема 2. Світ Ренесансу	16					16
Тема 3. Культура Відродження в Італії XIV - XV ст.	18	2	2			14
Тема 4. Осінь Відродження в Італії XVI ст.	20	2				18
Тема 6. Регіональна специфіка ренесансної культури надальпійської Європи	18	2	2			14
Тема 7. Культурна трансформація в умовах Реформації та контрреформації	16	2	2			12
Тема 8. Ренесансна культура в країнах Північної та Центрально-Східної Європи в XVI – на початку XVII ст.	20	2				18
Разом за семестр	120	12	6			102

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Побут європейців в епоху Відродження	2	-
2	Ранній гуманізм в Італії	2	2
3	Напрямки гуманізму в Італії XV ст.	2	
3	Формування художнього стилю ренесансного реалізму.	2	-
5	Титани Високого Відродження	2	2
6	Ренесансна літературна традиція у Франції	2	-
7	Королівський двір Франції як явище культури	2	-
8	«Золота епоха» Єлизавети в Англії	2	-
9	Гуманістична традиція в Німеччині	2	2
10	Література Іспанії епохи Відродження	2	-
Разом		20	6

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Виконання індивідуальних завдань (підготовка рефератів на обрану тему)	10	22
2	Підготовка усних повідомлень по темі семінару	10	-
3	Підготовка до колоквиуму	10	30
4	Анотування теоретичних праць по тій чи іншій темі курсу	20	30
5	Підготовка презентацій	10	20
Разом		60	102

Самостійна робота студента виконується у вигляді написання реферату (по одному на кожний модуль). Реферат готується також у випадку пропущених семінарських занять, а також по окремих темах. Його оформлення повинно відповідати наступним вимогам:

- на титульній сторінці має бути зазначено, що це «Реферат з курсу «Культура Відродження», який підготував (ла) студент (ка) другого курсу факультету історії та міжнародних відносин стаціонарного відділення спеціальності «Культурологія» (прізвище та ініціали);
- обсяг реферату 7-10 стор. (бажано у друкованому вигляді);
- в кінці реферату має бути вказана використана література;
- наприкінці реферату студент повинен зробити самостійні висновки;
- технічні вимоги: формат паперу А4 (білого кольору), інформацію фіксувати тільки на одному боці аркушу, поля (верхнє, нижнє та лїве – 2 см, правє – 1 см), шриффт „TimesNewRoman”, розмір – 14, інтервал – 1,5;
- реферат слід здати викладачеві, або методисту кафедри.

Теми рефератів стосуватимуться характеристики творчості найбільш яскравих представників культури епохи Відродження в країнах Західної Європи. Студенти можуть самостійно обрати постать згідно програми курсу попередньо обговоривши тему реферату на консультації з викладачем.

Презентації можуть бути присвячені творчості представників художніх шкіл країн Західної Європи означеної епохи. Наприклад:

1. Образотворче мистецтво Проторенесансу (від Чимабуе до Джотто).
2. Мистецтво Раннього Відродження. Зародження стилю ренесансного реалізму:
 - а) архітектура (Ф.Брунелескі);
 - б) скульптура (Донателло, А.Вероккіо);
 - в) живопис (Мазаччо)
3. Флорентійське кватроченто. Сандро Боттічеллі.
4. Мистецтво Високого Відродження в Середній Італії:
 - а) Леонардо да Вінчі;
 - б) Мікеланджело Буонарроті;
 - в) Рафаель Санті.
5. Високе Відродження у Венеції. Тіціан Вечелліо.
6. Північне Відродження:
 - а) нідерландське Відродження (Г. і Я. ван Ейки, Уго ван дер Гус, Ян Мемлінг, Пітер Брейгель Старший (Брейгель Мужичський), Ієронім Босх);
 - б) німецьке Відродження (А.Дюрер, Г.Гольбейн Молодший, Лукас Кранах Старший)...

Для колоквиумів студенти обирають монографічне дослідження, перелік яких поданий у списку літератури до курсу.

Перелік питань для підсумкового контролю

1. Історичні умови формування культури Відродження.
2. Культура повсякдення: нові тенденції.
3. Характеристика понять: культура Відродження, культура епохи Відродження.
4. Типологічні особливості культури Відродження.
5. Періодизація культури епохи Відродження.
6. Особливості ренесансної культури.
7. Місце мистецтва в культурі Відродження.
8. Вплив Реформації і Контрреформації на розвиток культури.
9. Історичні передумови виникнення ренесансної культури в Італії.
10. Ранній гуманізм в Італії.
11. Ренесансна культура в XV ст.: основні риси та етапи розвитку.
12. Напрямки гуманізму в Італії XV ст.
13. Нова система освіти в Італії (гуманістичні школи).
14. Образотворче мистецтво Раннього Відродження.
15. Високе Відродження.
16. Політична думка та історіографія Високого Відродження.
17. Література Італії класичного ренесансного стилю.
18. Мистецтво Високого Відродження.
19. Пізнє Відродження в Італії. Нові явища в культурі.
20. Особливості німецького гуманізму.
21. Гуманізм і Реформація в Німеччині.

22. Реформація і контрреформація та освіта в Німеччині.
23. Література та мистецтво Німеччини в епоху Відродження.
24. Особливості культури Швейцарії в епоху Відродження.
25. Реформація і культура в Швейцарії.
26. Культура і Контрреформація в Швейцарії.
27. Особливості культурної еволюції в Нідерландах.
28. Освіта і наука в Нідерландах.
29. Література та музика в Нідерландах.
30. Досягнення нідерландської художньої школи.
31. Становлення ренесансної культури в Англії.
32. Специфіка англійського гуманізму.
33. Королівський двір Англії за Тюдорів як центр мистецтва і меценатства.
34. Драматургія і театр в Англії.
35. Нова філософія і наукова проблематика в культурі Англії.
36. Специфіка французького Ренесансу.
37. Королівський двір Франції як явище культури.
38. Ренесанс в літературі Франції.
39. Культурні здобутки і втрати Франції в пошуках віри.
40. Архітектура і образотворче мистецтво Франції в епоху Відродження.
41. Специфічні риси культури Відродження в піренейських країнах.
42. Піренейська література в епоху Відродження.
43. Контрреформація та її впливи на розвиток культури в піренейських країнах.
44. Освіта, книга та книжкова справа в піренейських країнах.
45. Архітектура та образотворче мистецтво в піренейських країнах.
46. Історичні умови культурного розвитку та регіональні особливості скандинавського ренесансу.
47. Повсякдення, побут та звичаї населення Північної Європи в епоху Відродження.
48. Ренесансна інтелігенція Північної Європи.
49. Книжкова справа, школи та університети в Північній Європі.
50. Природничі та прикладні науки в Північній Європі.
51. Мистецтво епохи Відродження в Північній Європі.
52. Ренесансні риси в культурі країн Центральної Європи.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

З метою підвищення якості засвоєння матеріалу при проведенні занять використовуються різноманітні демонстраційні матеріали: фрагменти публікацій, джерельної літератури, що сприяють формуванню повного уявлення про культурний феномен; візуальний ряд (репродукції). Проведення занять передбачає стандартно обладнані навчальні аудиторії та використання технічних засобів (ноутбук, проектор).

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Герчанівська П.Е. Культурологія: Навч. посібн. для студентів вищ. навч. закл / За ред. В.І. Панченко. Київ: Ун-т «Україна», 2004. 298 с.

2. Греченко В. А., Чорний І. В. Історія світової та української культури: довідник Київ: Літера ЛТД, 2009. 416 с.
3. Кормич Л.І., Багацький В.В. Культурологія (історія та теорія світової культури ХХ століття): Навчальний посібник. Харків: Одиссей, 2004. 304 с.
4. Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посібник / М.М.Закович, І.А. Зязюн, О.М.Семашко та ін.; За ред. М.М.Заковича. Київ: Знання, 2007. 567 с.
5. Матвеева Л.Л. Культурологія: Курс лекцій: Навч. посібник. Київ: Либідь, 2005. 512 с.

Допоміжна література:

1. Ададуров В. Історія Франції. Королівська держава і створення нації (від початку до кінця XVIII століття). Львів: Видавництво УКУ, 2002. 412 с.
2. Вебер М. Протестантська етика і дух капіталізму. Будь-яке видання.
3. Бродель Ф. Матеріальна цивілізація, економіка і капіталізм XV-XVIII ст. В 3 т. Т. 1. Структура повсякденності: можливе і неможливе / пер. з фр. Григорій Філіпчук. Київ: Основи, 1995. 543 с.
4. Історія європейської ментальності / За ред. Петера Дінцельбахера / Пер. з нім. Володимир Кам'янець. Львів: Літопис, 2004. 720 с.
5. Історія європейської цивілізації. Епоха Відродження. Історія. Філософія. Наука і техніка / за ред. Умберто Еко; пер. з італ. О.К.Колодяжної, Ю.В.Григоренко, Т.В.Топалової, Г.В.Трифонової, Т.М.Поклад. Харків: Фоліо, 2020. 523 с.
6. Історія європейської цивілізації. Епоха Відродження. Література і театр. Образотворче мистецтво. Музика / за ред. Умберто Еко; пер. з італ. Д.Ю.Кондакової, О.А.Юдіна, Ю.В.Григоренко, Т.В.Топалової, І.М.Потапової, О.В.Сминтини. Харків: Фоліо, 2023. 589 с.
7. Дейвіс Н. Європа. Історія / Пер. з англ. П.Таращук, О.Коваленко. – К.: Основи, 2001.
8. Керецман Н.П. Історія культури країн Західної Європи в епоху Відродження: Програма спецкурсу для студентів історичного факультету. Ужгород, 2005. 24 с.
9. Керецман Н.П. Програма курсу «Культурологія. Українська і зарубіжна культура» для студентів історичного факультету. Ужгород, 2006. 32 с.
10. Керецман Н.П. Тест-зошит контрольних завдань з курсу «Українська та зарубіжна культура» для студентів історичного факультету денної і заочної форми навчання. Частина 1. Світова культура. – Ужгород, 2006. 43 с.
11. Керецман Н.П. Інформаційний пакет навчальної дисципліни «Історія зарубіжної культури» за вимогами кредитно-модульної системи». Ужгород, 2012. 52 с.
12. Мак'явеллі Нікколо. Флорентійські хроніки. Державець. Будь-яке видання.
13. Рабле Франсуа. Гаргантюа и Пантагрюэль. Будь-яке видання.
14. Рассел Б. Історія західної філософії.- Київ: Основи, 1995.
15. Росс К. Леонардо і тайна вечера / з англ. переклала Роксоляна Свято. Київ: ArtHuss, 2020. 352 с.
16. Себайн Джордж Г., Торсон Томас Л. Історія політичної думки / пер. з англ. Київ: Основи, 1997. 838 с.
17. Шивельбуш В. Смаки раю. Соціальна історія прянощів, збудників та дурманів / пер. з нім. Юрка Прохазька. Київ: Часопис «Критика», 2007. 255 с.
18. Челліні Бенвенуто. Життєпис. Київ: Мистецтво, 1990. 258 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

<https://www.nga.gov/calendar/guided-tours/daily-tours/italian-renaissance-collection.html/2022/08/25/1200>
<https://www.nationalgallery.org.uk/paintings/tour-renaissance-masterpieces>
<https://www.louvre.fr/en/online-tours>
<https://www.museodelprado.es/en/virtual-tours>
<https://www.uffizi.it/en/online-exhibitions>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)
протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)
протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)
протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)
протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)